



**ULUSAL MESLEK STANDARDI**

**DERİ YAŞ İŞLENTİ SORUMLUSU**

**SEVİYE 5**

**REFERANS KODU / 10UMS0103-5**

**RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ ...**

<b>Meslek:</b>	<b>DERİ YAŞ İŞLENTİ SORUMLUSU</b>
<b>Seviye:</b>	<b>5<sup>I</sup></b>
<b>Referans Kodu:</b>	<b>10UMS0103-5</b>
<b>Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):</b>	<b>İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)</b>
<b>Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:</b>	<b>MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi</b>
<b>MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:</b>	<b>30.11.2010 Tarih ve 2010/70 Sayılı Karar</b>
<b>Resmi Gazete Tarih/Sayı:</b>	
<b>Revizyon No:</b>	<b>00</b>

<sup>I</sup> Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (5) olarak belirlenmiştir.

## TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

**ASORTİ:** Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, kalınlığı istenilen mamül deri tipi gibi özelliklerine göre sınıflandırılmasını,

**BADANA YAPMA:** Küçükbaş hayvan derilerinin yüzeyindeki kılın alınması için kirecin, derinin alt yüzüne sürülmesi işlemini,

**BANYO SUYU:** Derilerin içinde işlem gördüğü suyu,

**BAZİFİKASYON:** Deri tabaklama aşamasında, bir sonraki işleme hazırlık olarak, asit-baz dengesinin sağlanması işlemini,

**BOME:** Sudaki tuz miktarını,

**BUDAMA/PITRAK ALMA:** Derinin kullanılmayan parçalarını keserek ayıklamayı,

**DEPİKLE:** Koruma amaçlı pikle yapılan derilere uygulanan pikleyi çözme işlemini,

**ETLEME/KAVELATA YAPMA:** Ham derinin et yüzeyinde kalmış olan yağ parçalarının kavelata makinesi ile alınmasını,

**FİKSASYON/BAĞLAMA:** Deriye uygulanan retanj, boya ve yağlama işlemlerinin kimyasal ve fiziksel olarak deriye bağlanmasını sağlamayı,

**HAM DERİ:** Hayvanlardan yüzülerek elde edildikten sonra salamura işlemlerinden başka bir işlem görmemiş derilere verilen ismi,

**ISCO:** Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

**ISLATMA/YUMUŞATMA:** Konservasyon sonucu kaybettiği suyu geri kazandırmak, temizlemek amacı ile deri ve postların havuz, dolap, pervanelerde bekletilmesini,

**İSG:** İş Sağlığı ve Güvenliğini,

**İSTİFLEME/SEHPALAMA:** Derilerin üst üste uygun şekilde konarak bekletilmesini,

**İŞLENTİ:** Ham deriyi işleme aşamalarını,

**KESİT KONTROLÜ:** İşlenti aşamasında derinin kesitinin PH ve optik kontrolünü,

**KİREÇ GİDERME:** Kireçleme sonrası deride kalan kireç artıklarının deriden uzaklaştırılmasını,

**KİREÇLEME:** Derideki kılların kimyasal işleme giderilmesini,

**KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD):** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

**KONSERVASYON:** Derinin bozulmadan uzun süre depolanması için tuz, hava, güneş etkisi ile içinde bulunan su miktarının azaltılarak bekletilmesini,

**KURU/MEKANİK İŞLEM:** Yaş işlemlerden geçen ham derinin kurutulması ve bitim işlemlerine hazır hale gelmesi için yapılan kurutma işlemleri sürecini,

**NÖTRALİZASYON:** Boyama, yağlama ve retenaj maddelerinin deri içine daha iyi nüfuz etmesi için yapılan asit-baz dengeleme işlemini,

**OPTİK KONTROL:** Görsel kontrolü,

**ÖLÇÜ MAKİNESİ:** Derinin boyutlarını/yüzey alanını ölçmeye yarayan makineyi,

**PENETRASYON:** Kullanılan malzemelerin nüfuziyetini/bağlanmasını,

**PİKLE/PİKLAJ:** Tabaklama öncesi asit ortamda derinin tabaklamaya hazırlanmasını,

**PH KONTROLÜ:** Asit, baz derecesinin kontrolünü,

**RETANAJ:** Deriye yeni özellikler kazandırmak için yapılan ikinci tabaklama işlemini,

**RİSK:** Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

**SAMA:** Özel enzimler yardımı ile deriyi tabaklamaya hazırlamak ve deriye elastikiyet kazandırmak, hava alma özelliği kazandırmak için yapılan işlemleri,

**TABAKLAMA:** Bozulabilir haldeki derinin çeşitli tabaklama maddeleri ile fiziksel ve kimyasal işlemler uygulanarak dayanıklı hale getirilmesi işlemini,

**TEHLİKE:** İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin zarar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek potansiyel kaynak veya durumu,

**TRAŞ:** Derinin istenilen kalınlığa getirilmesini,

**ÜRETİM REÇETESİ:** Deri üretiminde kullanılacak maddelerin isimleri, nicelikleri ile üretim yöntemlerini ve koşullarını tanımlayan yazılı bilgiyi,

**YAĞ GİDERME:** Derinin homojen olmayan ve bozulabilen doğal yağlarını özel kimyasallarla deriden uzaklaştırma işlemini,

**YAĞLAMA:** Derinin yumuşak, düzgün bir yapı alması için çeşitli yağlar ile yapılan işlemleri,

**YAŞ İŞLENTİ/SULU İŞLENTİ:** Tabaklama öncesi, tabaklama ve tabaklama sonrası deriye uygulanan yağ/sulu aşamaların tümünü,

**YIKAMA:** Deri işlenti aşamalarında kullanılan fazla malzemenin arıtılmasını,

**ZİG:** İşlenmiş, yüzeyi düz hayvan derisini

ifade eder.

## İÇİNDEKİLER

<b>1. GİRİŞ</b> .....	<b>6</b>
<b>2. MESLEK TANITIMI</b> .....	<b>7</b>
<b>2.1. Meslek Tanımı</b> .....	<b>7</b>
<b>2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri</b> .....	<b>7</b>
<b>2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler</b> .....	<b>7</b>
<b>2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat</b> .....	<b>7</b>
<b>2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları</b> .....	<b>8</b>
<b>2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler</b> .....	<b>8</b>
<b>3. MESLEK PROFİLİ</b> .....	<b>9</b>
<b>3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri</b> .....	<b>9</b>
<b>3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman</b> .....	<b>25</b>
<b>3.3. Bilgi ve Beceriler</b> .....	<b>26</b>
<b>3.4. Tutum ve Davranışlar</b> .....	<b>27</b>
<b>4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME</b> .....	<b>28</b>

## **1. GİRİŞ**

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmıştır.

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

## 2. MESLEK TANITIMI

### 2.1. Meslek Tanımı

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5), ham deriyi çeşitli yaş/sulu işlemlere tabi tutarak kuru/mekanik işlemlere hazır hale getirme işlemlerini kontrol eden, üretim reçetesine göre kimyasal karışımları hazırlayan, deri numuneleri üzerinde uygulama çalışmalarını yapan ve sonuçları değerlendiren, çalışma ekibini yönlendiren ve yöneten kişidir.

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5), ham deri işlenti firmalarının yaş/sulu işlemler (alt kat) bölümündeki süreçlerin yürütülmesi ve kontrolünden sorumludur.

### 2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

**ISCO 08:** 7535 (Ham deri işleyiciler, tabakçılar ve postçular)

### 2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu  
4857 Sayılı İş Kanunu  
Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği  
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik  
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği  
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği  
Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği  
Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik  
Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği  
Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik  
Makine Emniyeti Yönetmeliği  
Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik  
Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır

### 2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

5362 Sayılı Esnaf Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu  
İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği  
İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği  
Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği  
Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği

Ayrıca meslek ile ilgili yürürlükte olan diğer kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması esastır.

## **2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları**

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5) çoğunlukla kapalı ortamda; fabrikalarda, atölyelerde, ıslak zeminde ve laboratuvarlarda çalışır.

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5) çalışma ortamında yoğun deri kokusu, kimyasal madde ve ilaç kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre uygun kişisel koruyucu donanım kullanır. Bu alanda çalışanlar deri mühendisleri ve çalışma ekibiyle iletişim halindedir.

## **2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler**

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

### 3. MESLEK PROFİLİ

#### 3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak (Devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.1.2	İş yerinde karşılaşılabilecek tehlikeleri belirler, riskleri değerlendirir ve tehlikelerin önlenmesini sağlar.
				A.1.3	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personel ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.4	İşe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanır ve kullanılmasını sağlar.
				A.1.5	İSG koruma ve müdahale araçlarını uygun ve çalışır şekilde bulundurur ve bulundurulmasını sağlar.
				A.1.6	Yanıcı ve parlayıcı malzemelerin güvenli bir şekilde tutulmasını sağlar.
		A.2	Çevre güvenlik önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde öğrenir ve azami ölçüde uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.2.2	Doğal kaynakların ekonomik kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak	A.3	Kalite güvence sistemi gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini belirler.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini saptar.
				A.3.3	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri, işin kalite gerekliliklerine uygun şekilde yapar ve yapılmasını sağlar.
				A.3.4	Operasyon bazında çalışmaların kalitesini denetleme çalışmalarına katılır.
				A.3.5	Makine, alet, donanım ya da sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır ve çalışılmasını sağlar.
				A.3.6	Hata ve arızaları oluşturan nedenlerin belirlenmesini ve ortadan kaldırılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İşini planlamak	B.1.1	Hazırlanacak deri cinsine uygun süreç planlaması yapar.
				B.1.2	Müşteri talebi ve/veya üretim planına göre zaman planlaması yapar.
		B.2	Çalışma ortamının hazırlanmasını sağlamak	B.2.1	Yaş işlenti aşamalarına uygun şekilde çalışma ortamının düzenlenmesini sağlar.
				B.2.2	Yaş işlenti aşamalarına uygun şekilde çalışma ortamının temizlenmesini sağlar.
		B.3	Araç, gereç ve ekipmanı hazırlatmak	B.3.1	Yaş işlenti aşamalarında kullanılacak araç, gereç ve ekipmanları kontrol eder ve kullanıma hazırlanmasını sağlar.
				B.3.2	Tespit edilen arıza ve eksikliklerin ilgili kişi tarafından giderilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Üretim planını uygulamak	C.1	Görev dağılımı yapmak	C.1.1	İşlenecek deri cinsine uygun çalışma ekibine görevlendirme yapar.
				C.1.2	İşlemlerin devamını sağlamak için çalışma ekibine yönlendirme yapar.
		C.2	Üretim sürecini takip etmek	C.2.1	Üretimin kesintisiz olması için gerekli önlemleri alır.
				C.2.2	Müşteri talebi doğrultusunda üretim kalitesini kontrol eder.
				C.2.3	İşletme prosedürü doğrultusunda üretimin verimliliğini kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Üretim için kimyasal karışım hazırlamak*	D.1	Üretim reçetesini uygulamak	D.1.1	İstenilen mamul deri tipine ve müşteri talebine uygun deri işlenti aşamalarında kullanılacak kimyasal karışımları üretim reçetesine göre hazırlar.
				D.1.2	Gereği halinde/test sonuçlarına göre kimyasal karışımları/formülleri üretim reçetesine göre yeniler.
		D.2	Test yapmak	D.2.1	İşlenecek derinin uygun yerinden parça alır.
				D.2.2	Deri cinsi ve deri işlenti sürecinde uygulanacak işlemlere göre numunelere test yapar.
		D.3	Test sonuçlarını değerlendirmek	D.3.1	Numune parçaya uygulanan testlerin sonuçlarını yaş işlemler kriterlerine göre değerlendirir.
				D.3.2	Test sonrasında derinin istenilen özelliklere uygunluğunu kontrol eder.
				D.3.3	Test sonuçlarına göre uygun formülleri seçer.
				D.3.4	Deri işlenti aşamalarında kullanılması uygun karışımları/formülleri ilgili kişilere bildirir ve kullanılmasını sağlar.

\*İşletme yapısına göre tanımlanan görev işletme dışında da yaptırılabilir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama öncesi işlemlerin kontrolünü yapmak (Devamı var)	E.1	Asorti işlemi kontrolü yapmak	E.1.1	Derilerin cinsi, kalitesi ve korunma şekline göre ham deri asorti kontrolünü fiziksel ve optik olarak yapar.
		E.2	Islatma işlemi kontrolü yapmak	E.2.1	Derilerin dolaba/pervaneye/havuza alınmasını sağlayarak cinsi, kalitesi ve korunma şekline göre uygun miktar ve ısıdaki su ile ıslatma işlem görmesini sağlar.
				E.2.2	Derilerin hazırlanan kimyasal karışım ile uygun sürede yıkanmasını ve bekletilmesini sağlar.
				E.2.3	Islatma, PH, bome ve ısı kontrolü yapılmasını sağlar.
				E.2.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.2.5	Islatma işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		E.3	Budama işlemi kontrolü yapmak	E.3.1	İşlenen deri cinsi ve uygun sıralamaya göre derinin atık kısımlarının kesilmesini sağlar.
				E.3.2	Budanan derilerin tartılmasını sağlayarak derileri kontrol eder.
		E.4	Badana işlemi kontrolü yapmak	E.4.1	Zig deriye badana işlemi yapılmasını sağlar.
				E.4.2	Derilerin kalınlığına göre badana işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.4.3	Hazırlanan karışım ile deriye badana işlemi yapılmasını ve uygun süreyle istiflenmesini sağlar.
				E.4.4	Bekletilen derinin temizlenerek, yünlerinin sağlıklı bir şekilde alınmasını sağlar.
				E.4.5	Badana işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama öncesi işlemlerin kontrolünü yapmak (Devamı var)	E.5	Kireçleme işlemi kontrolü yapmak	E.5.1	Kürk-süet hariç diğer derilere kireçleme işlemi yapılmasını sağlar.
				E.5.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre kireçleme işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.5.3	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede kireçleme işlemi görmesini sağlar.
				E.5.4	Derilere fiziksel ve optik kontrol yapılmasını sağlar.
				E.5.5	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.5.6	Kireçleme işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		E.6	Etleme işlemi kontrolü yapmak	E.6.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre makinede uygun ayar yapılmasını sağlar.
				E.6.2	Derilerin iç yüzeyindeki yağ tabakasının giderilmesi için kavaleta makinesinde yapılan işlemi kontrol eder.
				E.6.3	Etleme yapılan derilerin uygun biçimde budanması ve tartılması işlemlerini kontrol eder.
				E.6.4	Kürk-süet deride, uygun sıralamaya göre 2. etleme yapılmasını sağlar.
		E.7	Kireç giderme işlemi kontrolü yapmak	E.7.1	Kürk-süet hariç diğer derilere kireç giderme işleminin yapılmasını sağlar.
				E.7.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre kireç giderme için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.7.3	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede kireç giderme işlemi görmesini sağlar.
				E.7.4	Derilere kesit PH, fiziksel ve optik kontrol yapılmasını sağlar.
				E.7.5	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.7.6	Kireç giderme işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama öncesi işlemlerin kontrolünü yapmak (Devamı var)	E.8	Sama işlemi kontrolü yapmak	E.8.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre sama işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.8.2	Uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile derilerin uygun sürede sama işlemi görererek arınmasını/boşaltılmasını sağlar.
				E.8.3	Derilere PH, kürkte bome ve ısı kontrolü yapılmasını sağlar.
				E.8.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.8.5	Sama işlemi uygulanan derilerin uygun su miktarı ve ısı ile durulanması ve yıkanarak süzdürülmesini sağlar.
				E.8.6	Kürk-süet deriye, uygun sıralamaya göre 2.sama işlemi yapılmasını sağlar.
				E.8.7	Derilerin fiziksel ve kimyasal olarak kontrolünün yapılmasını sağlar.
				E.8.8	Sama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		E.9	Yağ giderme işlemi kontrolü yapmak	E.9.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre yağ giderme işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.9.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede yağ giderme işlemi görmesini sağlar.
				E.9.3	Yağ giderme işlemi yapılan derilerin uygun su miktarı ve ısı ile uygun sürede yıkanmasını sağlar.
				E.9.4	Derilere PH ve fiziksel kontrol yapılmasını sağlar.
				E.9.5	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.9.6	Yağ giderme işlemi uygulanan derilerin süzdürülmesini sağlar.
				E.9.7	Yağ giderme işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
				E.9.8	Kürk-süet deriye, uygun sıralamaya göre 2.yağ giderme işlemi yapılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama öncesi işlemlerin kontrolünü yapmak	E.10	Pikle işlemleri kontrolü yapmak	E.10.1	Pikle işlemleri için uygun bome derecesinin ayarlanmasını sağlar.
				E.10.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre pikle işlemleri için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.10.3	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede işlem görmesini sağlar.
				E.10.4	Pikle işlemleri görmüş derilere banyo ve kesit PH kontrolü yapılmasını sağlar.
				E.10.5	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				E.10.6	Pikle işlemleri tamamlanmış derileri yaş işlemleri kriterlerine göre kontrol eder.
		E.11	Depikle işlemleri kontrolü yapmak	E.11.1	Kürk-süet derilere depikle işlemleri yapılmasını sağlar.
				E.11.2	Derilerin ağırlığı ve korunma şekline göre depikle işlemleri için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				E.11.3	Derilerin uygun miktar, ısı ve bomedeki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede depikle işlemleri görmesini sağlar.
				E.11.4	Derilerin süzülerek boşaltılmasını sağlar.
E.11.5	Depikle işlemleri tamamlanmış derileri yaş işlemleri kriterlerine göre kontrol eder.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Tabaklama işlemlerinin kontrolünü yapmak	F.1	Tabaklama kontrolü yapmak	F.1.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre deriyi uzun süreli koruyabilmek için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				F.1.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede tabaklama işlemi görmesini sağlar.
				F.1.3	Derilere bazifikasyon, kesit ve kaynama kontrolü yapılmasını sağlar.
				F.1.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				F.1.5	Tabaklama işlemi uygulanan derilerin süzdürülmesini sağlar.
				F.1.6	Tabaklama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		F.2	İstifleme işlemi kontrolü yapmak	F.2.1	Derilerin üst üste istiflenerek uygun sürede bekletilmesini kontrol eder.
		F.3	Asorti işlemi kontrolü yapmak	F.3.1	Derilerin istenilen mamul deri özelliğine göre sınıflandırılmasını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Tabaklama sonrası işlemlerin kontrolünü yapmak (Devamı var)	G.1	Sıkma işlemi kontrolü yapmak	G.1.1	Derilerin fazla sudan arındırılması için sıkma makinesinde işlem görmesini sağlar.
				G.1.2	Sıkma işlemi görmüş derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		G.2	Yarma işlemi kontrolü yapmak	G.2.1	Videla derilerin yarma makinesinde istenilen kalınlığa uygun işlem görmesini sağlar.
				G.2.2	Yarma işlemi görmüş derilerin ayrıştırılarak istifleme işlemini kontrol eder.
		G.3	Pudralama işlemi kontrolü yapmak	G.3.1	Zig derilere sıkma işlemi sonrası yapılan pudralama işleminin yapılmasını sağlar.
				G.3.2	Pudralama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		G.4	Tıraş işlemi kontrolü yapmak	G.4.1	Derilerin kalınlığı ve istenilen mamul deriye göre uygun şekilde tıraşlanmasını sağlar.
				G.4.2	Tıraş işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		G.5	Nötralizasyon işlemi kontrolü yapmak	G.5.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre nötralizasyon işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				G.5.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede nötralizasyon işlemi görmesini sağlar.
				G.5.3	Derilere banyo ve kesit PH kontrolü yapılmasını sağlar.
				G.5.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				G.5.5	Nötralizasyon işlemi görmüş derilerin süzülmesini sağlar.
				G.5.6	Nötralizasyon işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Tabaklama sonrası işlemlerin kontrolünü yapmak (Devamı var)	G.6	Retenaj işlemi kontrolü yapmak	G.6.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre retenaj işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				G.6.2	Derilerin istenilen dolgunluğa ve sıklığa getirilmesi için uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede retenaj işlemi görmesini sağlar.
				G.6.3	Derilere optik, kesit ve penetrasyon kontrolü yapılmasını sağlar.
				G.6.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				G.6.5	Retenaj işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		G.7	Boyama işlemi kontrolü yapmak	G.7.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre istenilen rengi oluşturmak için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				G.7.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede boyama işlemi görmesini sağlar.
				G.7.3	Deriye optik, kesit ve penetrasyon kontrolü yapılmasını sağlar.
				G.7.4	Tespit edilen hataların giderilmesi için üretim reçetesine göre kimyasal karışım ve/veya süre ayarlaması yaparak, derilerin tekrar işlem görmesini sağlar.
				G.7.5	Boyama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Tabaklama sonrası işlemlerin kontrolünü yapmak	G.8	Yağlama işlemi kontrolü yapmak	G.8.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre yumuşatma amaçlı olarak yapılan yağlama işlemi için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				G.8.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede işlem görmesini sağlar.
				G.8.3	Yağlama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		G.9	Fiksasyon/bağlama işlemi kontrolü yapmak	G.9.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre deriye uygulanan retanj, boya ve yağlama işlemlerinin kimyasal olarak deriye bağlanması için uygun kimyasal karışımın miktarını belirler.
				G.9.2	Derilerin uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede fiksasyon işlemi görmesini sağlar.
				G.9.3	Fiksasyon işlemi görmüş derilerin süzdürülmesi ve uygun su miktarı ve ısı ile durulanmasını sağlar.
				G.9.4	Derilerin üst üste serilerek uygun şekil ve süreyle bekletilmesi sürecini kontrol eder.
				G.9.5	Fiksasyon/bağlama işlemi tamamlanmış derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Yaş işlemler bitirmede kuru işlemlerin kontrolünü yapmak	H.1	Sıkma işlemi kontrolü yapmak	H.1.1	Derilerin fazla sudan arındırılması ve yüzeyinin daha düzgün hale getirilmesi için makinede sıkma işlemi yapılmasını sağlar.
				H.1.2	Sıkma işlemini tamamlanmış derileri kuru işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		H.2	Vakum kurutma işlemi kontrolü yapmak	H.2.1	Derinin yüzeyini düzeltmek ve belli bir nem oranına getirmek için uygun ısı ve basınçla makinede vakum kurutma işlemi yapılmasını sağlar.
				H.2.2	Vakum kurutma işlemi tamamlanmış derileri kuru işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		H.3	Askı kurutma işlemi kontrolü yapmak	H.3.1	Sulu işlemleri tamamlanmış derilerin askılarda uygun süreyle bekletilerek kurutulmasını sağlar.
				H.3.2	Kurutulan derilerin nem ölçümünün yapılmasını sağlar.
				H.3.3	Uygun nem ölçüsünde olan derilerin toplanması ve istiflenmesini sağlar.
				H.3.4	Askı kurutma işlemi tamamlanmış derileri kuru işlemler kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Üretim performansını değerlendirmek	I.1	Çalışma ekibinin performansını değerlendirmek	I.1.1	Çalışma ekibinin planlanan programa uygun çalışıp çalışmadıklarını kontrol eder.
				I.1.2	Çalışma ekibinde benzer pozisyonda yer alan kişilerin üretim çıktılarını karşılaştırır.
		I.2	Üretim sürecinin sonuçlarını değerlendirmek	I.2.1	Üretim sürecinde yapılan kontrolleri yaş işlemler kriterlerine göre analiz eder.
				I.2.2	Üretimin istenilen kalitede sonuçlanıp sonuçlanmadığını yaş işlemler kriterlerine göre değerlendirir.
		I.3	Çalışmalarını raporlamak	I.3.1	Yürüttüğü çalışmalarını uygun periyotta yazılı hale getirir.
				I.3.2	Çalışma ekibinin performans değerlemesini üst yönetime bildirir.
				I.3.3	Üretim planındaki aksamaları üst yönetime bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
J	Mesleki gelişime yönelik faaliyetleri yürütmek	J.1	Meslek ile ilgili eğitim faaliyetlerine katılmak	J.1.1	Meslek ile ilgili yenilikleri takip eder.
				J.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				J.1.3	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
		J.2	Birlikte çalıştığı kişilere mesleği ile ilgili eğitim vermek	J.2.1	Bilgi ve becerilerini ilgili kişilere aktarır.
				J.2.2	Astlarının mesleki gelişimini takip eder, yönetime bildirir.
		J.3	Astlarının mesleki eğitim ihtiyaçlarını belirlemek	J.3.1	Astlarının mesleki eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
				J.3.2	Astlarının belirlenen eğitim programlarına eksiksiz olarak katılımını sağlar.

### **3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman**

1. Askı kurutma makinesi
2. Çeşitli deri kimyasalları
3. Çeşitli makine aparatları
4. Etleme makinesi
5. Havuz
6. Kavaleta makinesi
7. Kesici çeşitleri
8. Kişisel koruyucu donanım
9. Pervaneli tekne
10. Sıkma makinesi
11. Tıraş makinesi
12. Vakum kurutma makinesi
13. Yarma makinesi
14. Yaş ve kuru dolaplar

### 3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Artık ve atıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
4. Çalışma ortamındaki tehlike işaretleri bilgisi
5. Çevre koruma uygulamaları bilgisi
6. Deri kimyasalları bilgisi
7. Deri yaş işlenti makinelerini kullanabilme bilgi ve becerisi
8. Deri yaş işlenti teknikleri bilgisi
9. Deri yaş işlenti teknikleri uygulayabilme becerisi
10. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
11. Ekip içinde çalışma becerisi
12. El becerisi
13. El-göz koordinasyon becerisi
14. Görevi ile ilgili teknolojik yenilikleri araştırabilme becerisi
15. Ham deri bilgisi
16. İletişim yeteneği
17. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
18. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
19. Kalite bilgisi
20. Kayıt tutma becerisi
21. Malzeme bilgisi
22. Malzemeyi etkin ve verimli şekilde kullanabilme bilgi ve becerisi
23. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
24. Mesleki terim bilgisi
25. Numune alma ve değerlendirme bilgi ve becerisi
26. Organizasyon becerisi
27. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
28. Ölçme ve değerlendirme bilgisi
29. Problem çözme yeteneği
30. Raporlama becerisi
31. Renk bilgisi
32. Tehlikeli atık ve artık bilgisi
33. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
34. Temel düzeyde kuru işlemler bilgisi
35. Ürün kalite kontrol bilgisi
36. Zamanı iyi kullanma becerisi

### 3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Beraber çalıştığı kişileri yönlendirmek
3. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek ve uygulanmasını sağlamak
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
6. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
7. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
8. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
9. Eğitmeye ve öğretmeye istekli olmak
10. Ekip içerisinde uyumlu çalışmak ve ekibi yönetmek
11. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
12. Görevi ile ilgili yenilikleri izlemek ve uygulamak
13. Grup toplantılarına katılmak
14. Güvenli çalışma şartlarına uymak ve uyulmasını sağlamak
15. İnsan ilişkilerine özen göstermek
16. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
17. İşyerinde doğru kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
18. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
19. Kimyasal maddelerle çalışma kurallarına uymak
20. Sorumluluğu dahilindeki iş ve işlemlerde inisiyatif almak
21. Süreç kalitesine özen göstermek
22. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
23. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp değerlendirmek
24. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

#### **4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME**

Deri Yaş İşlenti Sorumlusu (Seviye 5) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğı çerçevesinde yürütülür.